Tečaj XIV. **NOVICE** List 93.

gospodarske, obertnijske in národske.

Izhajajo vsako sredo in saboto. Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., sicer 3 fl.; za pol leta 2 fl. po pošti, sicer 1 fl. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 19. novembra 1856.

Presvitli CARINJI ELIZABETI

ob

slavnem godu 19. novembra 1856.

Kak spomladi se natvora sveta,
Strune moje slastno so pevale;
Kak se slapa pena šumno zmeta,
Strune moje so pripodobvale;
Kak na nebu bliska svet kraj sveta,
Strune moje so občudovale;
Kak ljubezen sladka je dekleta,
Strune moje so razglasovale;
Kak je čarna pesem milo peta,
Strune moje so mi pričo dale;
Kak se stvorje vse v ljubezni spleta,
Strune moje so izreči znale;
Kak se dviga k Bogu duša vneta,
Strune moje so razodevale,
Vse sladkosti, vse krasosti sveta
Strune moje peti so skušale: —
Ah le Tebi Carinja Lizbeta,
Strune moje so se peti zbale!
Ne vedó, ko si iz neba vzeta,
Strune moje Ti dostojne hvale;
Kaka v godu Tvôm nam čast dospeta,
Strune moje rade bi skazale;
Pa radosti mi je duša vjeta,
Moje strune revne so zastale;
Le da Bog Te živi mnoge leta,
Strune moje bodo v vek pevale!

Dr. Lovro Toman.

Nju Veličanstvi
presv. Cesar in Cesarica v Ljubljani.

Željno pričakovani dan — prišel je. Med nami sta presvetli Cesar in Cesarica pervikrat skupaj, in ž njima mala princesnja Zofija.

Nju Veličanstvi spodobno sprejeti, so deželni stanovi na meji v Trebovljah, kjer se loči krajnska dežela od sosedne štajarske, napravili slaven obok, okinčan s cesarskim in deželnim gerbom in mnogimi cesarskimi, bavarskimi in deželnimi zastavami. Na postaji železnice v Trebovljah so Nju Veličanstev pričakovali Njih ekscelencija deželni poglavar graf Chorinski z deželno deputacijo krajnskih plemenitnikov, kteri se je pridružil prevzvišeni gosp. fml. grof Nobili kot namestnik Njih eksc. gosp. maršala grofa Radecki-ga in pa poveljnik c. k. 11. žandarmarijskega polka gosp. oberstlajtnant Anton John. Bila je tù pričujoča tudi duhovšina Trebovljska s šolsko mladino, obilna množica ljudstva iz Štajarskega in Krajnskega in pa rudnikarji iz Trebovelj.

Kmali po 6. uri privihrá krasno okinčani hlapon „Planina“ in ž njim Nju Veličanstvi s Svojim spremstvom. Nadušeni klic veselja od vseh straní Jima doní naproti in naš deželni gospod poglavar Ju pozdravlja s sledečim ogovorom: „Na meji vojvodine krajnske se prederzne vernopodložna deputacija te dežele Njih c. k. apostolskemu Veličanstvu in Njih c. k. Veličanstvu premilostljivi Cesarici v imenu vse dežele, v kteri se osrečivni prihod Nju Veličanstev z živim veseljem pričakuje, pohlevno pokloniti in prositi, da bi Njih Veličanstev slabo besedo najserčnejših občutkov milostljivo sprejeti blagovolili in vseskozi z gorečo ljubeznijo in nepremakljivo zvestobo udani deželi še vprihodnje tisto milost darovali, ki ji je največji ponos, največja sreča“. Živijo premilostljivi naš Cesar Franc-Jožef in presvitla naša Cesarica Elizabeta!“ Poslednje besede so ogromno donele po verstah vseh zbranih. Cesar so blagovolili na to odgovoriti, da so radi spet prišli v deželo, ktera Jim je vsaki čas verno udana bila, in da hočejo to deželo tudi Cesarici pokazati.

Na to je začel hlapon spet pihati in naprej je šlo potovanje proti Ljubljani. Slap pri Milali, postaja v Zagorji, rudnik zagorski, postaja Savska, fabrika v Ponoviču, postaja Litijska — vse, vse je bilo krasno olišpano; v Litijo je prišla celó iz Novega mesta mestna muzika in tako živo in veselo je bilo tukaj, da ni popisati; Cesar so stopili tù z voza in se podali v sredo svojega slovenskega naroda, in sedaj ni bilo veselega ukanja ne konca ne kraja. Potem so se podali naprej — povsod so bile žive znamenja preserčnega veselja. Nasproti fužinskega grada, kterega stolpi so bili z bengalskim ognjem razvitljeni, pa je razpostavil gosp. Fid. Terpinc, predsednik kmetijske družbe, v umetnih piramidah kmetijsko in obertnijsko orodje, okoli njega dekleta in fante v zali narodni obleki, ki so pozdravljali Nju Veličanstev; veselico je razsvetleval umetalni ogenj.

Ob devetih so zagromeli topovi na gradu, in to je bilo znamenje, da se berzega teka bliža kolodvoru ljubljanskemu hlapon, ki nam ima pripeljati presvitla Gosta. Malo trenutkov le, in bila sta med nami! Čigav jezik je v stanu dopovedati veselje, v kterem so igrale serca neštevilne množice ljudstva, ko je zagledalo premilostljivega Očeta in premilo Mater svojo. Nadušeni Živijo-klici od vseh straní so o pogledu tem preglasili strel topov. Ko stopijo Cesar s Cesarico z voza, se Jima ponižno pokloni mestni župan, obdan od odbornikov in magistrata, ki je Nju Veličanstvi na kolodvoru železnice pričakoval, in Ju spremi v krasno okinčano dvorano, kjer gosp. dr. Burger, mestni župan, v imenu ljubljanskega mesta pozdravlja presvitlega Cesarja in Cesarico s sledečim nagovorom: „Mestna županija z magistratom pozdravlja preveselega serca Nju Veličanstvi v imenu prebivavcev verno udanega poglavnega mesta in serčno radostna kliče: Dobro došli v presrečnem mestu! Naj blagovolijo presvitli Cesar in premilostljiva Cesarica sprejeti poklon verne udanosti, ljubezni in zvestobe s ponižnim zagotovilom, da ti občutki nas bojo neprenehoma navdajali in da, kjer koli in kadar koli bo treba, jih bomo tudi djansko poterdili“.

Posebno prijazni so blagovolili Cesar na ogovor ta sledeče odgovoriti: „Mene in Cesarico veselí, da sva v Ljubljani. Zahvalujem se Vam za očitno to razodetje verne udanosti in zvestobe prebivavcov ljubljanskega mesta, ktera mi je dobro znana in ktero bojo, tega sem prepričan, Meni in Moji hiši vedno ohranili“. Nadušeni Živijo-klici so zadoneli na milostljive te besede Cesarjeve. V tem pa stopi mala punčika iz verste dvajseterih belo oblečenih tovaršic, ki so z mestno županijo in magistratom vred Nju Veličanstvi pričakovale v dvorani, pred presvitlo Cesarico, se Ji spodobno poklone in v imenu krajnskih otrok prav ginljivo govorí in nazadnje pravi: „O daj, daj! da mater Te imenujemo; saj ni slajšega glasú od tega“. Ko je punčika izgovorila, podá presvitli Cesarici to, kar Ji je ravno rekla, v lično zvezanih bukvicah v mal spominek, kteremu pridá druga punčika še krasen venec, vezan z belim svilnim trakom; v eni konec so bile natisnjene besede „Preserčno ljubljeni Materi!“ v drugi pa „Otroci Krajne!“ Kako prijazno je sprejela presv. Cesarica te nježne darove in kako ljubeznjivo se je priklonila k malim punčikam, ki ste ji izročile bukvice in venček, ni mogoče z besedo popisati. Vso svojo milo ljubeznjivost, od ktere smo že toliko slišali, je Visoka Gospá izlila v ta trenutek, ko je vzela darove punčikama iz rok.

Ko je bila slovesnost tukaj končana, se podajo Cesar s Cesarico v kočijo, ki Ju je čakala pred lesketajočim kolodvorom, in spremljeni od kočij brez konca in kraja, med gromenjem topov z grada, zvonjenjem po vseh cerkvah in neprenehanim ukanjem veselega ljudstva so se po dunajskih, krasno razsvitljenih ulicah skozi dva, po šegi starih mavriških grajskih stolpov umetno napravljena gradova, na kterih ozidji so stali gradniki in s trombami in godbo cesarske pesmi sprejeli kočijo Nju Veličanstev, peljali v mesto v Svoje stanovanje. Tù pa so Ju že pričakovali višji civilni in vojaški gospodje, knezoškof s korarji in plemstvo krajnsko in se Jima ponižno poklonili. Komaj so se kake trenutke oddahnili in že so blagovolili dovoliti, višjim plemenitnikom, vojaškim, duhovnim in civilnim oblastnikom, vodjem ljubljanskih šol, mestnemu odboru in magistratu, mestnim poslancem in evangeljskemu fajmoštru pred-se priti; prijazno so najprej Cesarica, potem pa Cesar tega in unega za to in uno poprašali.

Berž ko so se Cesar s Cesarico pripeljali v Svoje stanovanje, je prišlo 200 praznično oblečenih gimnazijalnih učencev z baklami in ž njimi 70 pevcev in se ustopili v kolo pred hišo. Po končanih poklonih so začeli zbrani pevci pod okni Cesarjevimi „slovesno pesem“ prepevati, ktero je zložil gosp. Dr. H. Costa in v muziko vredil gosp. K. Mašek, in ktero lično pisano in vezano je v imenu ljubljanske županije Nj. ekscelencija gosp. deželni poglavar Njima Veličanstvoma poklonil. Po peti pesmi so se učenci z baklami ustopili pod oknom v podobo zvezde in se potem tako razredili, da so z baklami narprej naredili začetne pismenke imena Cesarjevega in Cesaričnega F. J. E., potem pa besedo „Heil“ (Blagor Vama!). Po vsem tem pa je zadonela „Cesarska pesem“, ktero so spremljali brezstevilni Živijo-klici. Bilo je pred hišo Cesarjevo toliko množica ljudí, da se je vse terlo, ne le Ljubljančanov temuč tudi obilne množice naših deželanov pa tudi ptujih. Vse od starega do mladega je hrepenelo obličje viditi premilostljivega Cesarja in mile Cesarice, in kolikorkrat sta se prikazala pri oknu, se je ponavljalo nadušeno ukanje.

Na pozno noč se je še le pomiril veseli vrisk in preslavna Gosta sta se podala k počitku.

Drugi dan, danes v torek, ko te verstice pišemo, je že cela Ljubljana, od enega konca do druzega, v naj lepšem, praznicnem lišpu, kterega posamno popisati nam danes ni mogoče; vse hiše so okinčane s svetlicami, banderi in mnogim drugim lišpom tako, da lahko rečemo, da

Ljubljana, kakor dolgo koli stoji, še nikoli ni bila tako zala.

Hotla je te dní tudi v unanji opravi pokazati, kako se raduje serce njeno ob nazočosti svojega ljubljenega Cara in Carinje, ktera sta nam še sabo pripeljala mlado hčerko Svojo princesnjo, Zofijo, in da nam celó v neizrekljivo veselje veliko čast skažeta, da bode presvitla Cesarica praznovala god Svoj med nami. Raduj se mi, slovenski narod, ukaj le svoj serčni „Živila!“ in plava naj ti serce v sladki radosti. Nenavadna slava ti je došla!

Z nami pa se veselí tudi nebo milo. Prijazno solnce nam sije danes, poveličuje praznični dan in olepšuje z žarki svojimi naše zastave.

Presvitli Cesar so obiskavali danes javne civilne in vojaške naprave, šole itd. in zaslišali tiste, ki so posebno prosili pred Nje priti v tej ali uni zadevi. Milostljiva Cesarica pa so obiskali naše nune, ktere so kaj lepo z vsemi svojimi učenkami obhajale ta praznični dan. Ko so slavno Gospo spodobno sprejele pri vratih in jo spremile v izbo predstojnice, so Jo prosile potem stopiti v veliko sôbo, kjer so punčike v lepi podobi predstavile „Vero, upanje in ljubezen“ in potem zapele „cesarsko pesem“; v mal spominek presrečnega dneva so gospé nune presvetli Cesarici poklonile mnogotere lično izdelane oblačilica za Njene hčerki. Ni nam treba na dolgo popisovati, kako ljubeznjiva so bili spet tù Cesarica. Tudi naše gojilnice malih otrok niso pozabili ter tudi to obiskali. Sprejeli so Jih otročiči z malimi banderci in zelenimi vejicami in punčika in fantek sta Jih nagovorila, potem pa so vsi skup „Cesarsko pesem“ zapeli. Zadovoljna so visoka Gospa tudi to napravo zapustili.

In tako je pretekel dan veseli. Ravno pa ko pišemo poslednje verstice, mrak nastaja in noč že hoče razpeti svoje temno krilo čez belo Ljubljano. Pa ne, danes ne — danes pred večerom slavnega godú naše premile Carinje ne! Glej! kakor vse serce naše plamijo za Njo, tak se že unema luč za lučjo, lampica za lampico — kdo jih more šteti — in kmali bo iznovega dan, v solnčnem lesku celo mesto. Vse se že raduje, vse je živo po ulicah; tudi mi moramo položiti pero za danes na stran, da se udeležimo veselic, ki nas danes še čakajo, pošiljaje gorke molitve z vsako ljučico gori k Vladarju vseh vladarjev, da naj premili naši Carinji dodelí obilo obilo vse, česar želí Nje preblago serce!

Malega gospodarja bogastvo.

(Dalje.)

Marsikaj imamo od klaje povedati, ker le tisti gospodar z dobičkom gospodari, ki je ne zametuje, pa ki tudi ni preskop ž njo.

Je pa klaja mnogoverstna. Ene je malo viditi, pa veliko zaleže, to je, ima veliko redivnih stvarí v sebi; druge pa je na očí in na vago veliko, pa vendar malo zaleže, malo redí. Natanjčne skušnje, podpisane od učenih mož, so peljale do spoznanja, da zdaj vémo, koliko zaleže vsaka druga klaja ali piča v primeri z mervo ali senom, ktero je po vsem svetu najnavadniša klaja, in pa da vémo, koliko sená potrebuje govedo na dan, da se toliko redí, da je za rabo in gospodarju v prid. Kdor poklada živini brez te vednosti klajo, je gospodar, da se ga Bog usmili! Ker pa ne more vsak svoji živini le sená pokladati, in ker ima gospodar tudi marsikaj drugega, kar živina rada jé in ji tudi tekne, bi gotovo rad zvedil: v kakošni primeri (priglihi) je marsikaka druga klaja z mervo ali senom? Povémo mu, da v ti-le: 100 funtov dobrega sená zaleže ali ima toliko redivnega v sebi kakor 200 funtov ječmenove ali pa ovsene slame ali 300 funtov pšenične ali rèžene, ali kakor 400 do 450 funtov zelene (frišne) trave, zelene detelje ali grahorce, ali kakor 200 funtov krompirja, 275 funt. korenja, 300 funt. pese, 450 funt. repe, 500 funt. zeljnega perja, 60 funt. otrobov, 50 funt. žitnega drobú, 50 funt. lanénih préš ali potíc itd. Če tedaj gospodar to vé, bo lahko pravo mero zadel, ako hoče namesto sená govedom svojim kakošno drugo klajo pokladati, ali saj en del sená namestovati ž njo. Če ima svoji živini, postavimo, 10 funtov sená na dan dati, bo zdaj vedil, da ji mora 20 funtov krompirja dati, ako hoče, da ji krompir toliko zaleže kot senó; če jo pa, postavimo, kermi (futra) le z rèženo slamo, ji je mora 30 funtov dati, da bo toliko zalegla kot 10 funtov sená; nasproti pa ji 5 funtov lanénih preš že toliko zaleže kot 10 funtov sená itd. Vse to si lahko zrajta iz gori povedane primere sená z drugo pičo.

Malokteri kmetovavec pa je v stanu, živino svojo le s samim senom rediti; tedaj si pomaga z eno ali drugo gori imenovanih stvarí. Al pri tem je treba, da meša to in uno klajo in da ji ne daje v eno mer le ene; želodec živinski kakor človeški dela razloček med klajo in klajo; ena je lahko prebavljiva, druga manj; ena napolni vamp, pa nima veliko v sebi; drugo zaleže veliko, pa se v vampu malo pozna — povsod pa je treba gledati na to, da se živina nasiti, to je, da si vamp napolne, zakaj tega potrebuje vsaka živina, ker le potem začne želodec dobro in veselo kuhati. Če namreč po gori rečenem 8 funtov lanénih preš toliko zda kakor 16 funtov sená, ima teh 8 funtov preš vendar premalo baže, da bi napolnile vamp in nasitile živino; tedaj je treba, da namesto samih preš ali namesto polne mere preš gospodar živini toliko sená ali toliko slame poklada, da dobí živina tisto mero klaje, ki je potrebuje, pa tako mešano, da je dosti tečna, da pa tudi napolne vamp ali živino nasiti. Damo pa še drug izgled nasprotne razmere. Postavimo, 16 funtov sená ima to govedo dosti na dan; gospodar ji pa hoče namesto sená ovsenice (ovsene slame) dajati, in ker vé, da je ovsene slame še enkrat toliko potreba, kakor sená, ji bo tedaj določil 32 funtov slame; — al kaj bo iz tega prevelikega kupa? — želodec bo preveč nabasan in ne bo mogel vse te klaje popolnoma prekuhati.

Iz tega se vidi, da je treba namesto polne mere sená, ki je živina vsaki dan potrebuje, še kaj drugega klasti; potem želodec dobro kuha in žene svoj mlin tako, da gré vse životu na dobro. Recimo, da govedo potrebuje na dan 15 funtov sená, — kako bo gospodar naj bolje storil? Gotovo takole, da ji poklada na dan 5 funtov sená, namesto ostalih 10 funtov pa naj ji dajè en del sočnate piče (repe, krompirja ali kaj takega), en del pa suhe klaje (slame). Koliko vsake? bo lahko zrajtal iz gori povedane razmere. (Dalje sledí.)

Zgodovinska povestica.

Znamnje sv. križa.

(Prevod ilirski.)

Bivši avstrijanski minister unanjih zadev, grof Fiquelmont, pripoveduje v svojem potovanji skozi Bulgarsko med drugimi rečmí tudi naslednjo dogodbo.

Bil sem na poti iz Soluna v Vidin, vernujoči se iz Levante in Gerške nazaj v Avstrijo. Spremljevali so me trije Turčini, dva stražnika janičarja namreč in en konjuh. Bilo je ob času pašovanja Ali-paša janinskega in serbske vojske pod Černim Jurjem. — Nekega večera pridemo v veliko bulgarsko vas med Sofijo in Vidinom. Eden mojih janičarjev, ki je bil naprej hitel, da vredi potrebno za prenočišče, me je že pri vhodu v vas čakal, ter me peljal v neko snažno hišo, ktero mu je bil aga odkazal. Turki so ob tistem času, ako so popotovali, naj raji prenočili v kristijanskih hišah, kjer so po svoji termi gospodarili. Bog vari, da bi bil ubog kristijan kaj ugovarjal; najgrozovitnejša ukrotnost bi ga bila zadela bila. Ni bilo tedaj čudo, da so prebivavci vse svoje premoženje, kolikor se je le dalo, poskrito imeli. Komaj se je bila moja mala karavana v hišo preselila, že tudi jani-

čarja, ker ne najdeta, kar bi služilo trudnim popotnikom v pokrepčanje, začneta po svoji šegi hišnega očeta naganjati, naj pripravi in prinese okrepčila od drugod, ako jih doma nič nima. — Vsi drugi hišni, od malega do velikega, so bili pobegnili ter poskrili se; poslednjič tudi gospodar v hudem prepiru z janičarji z njima vred sobo zapustí. Ostal sem tedaj sam v prostorni, priprosti, sicer pa čisti in snažni sobi. Vsedem se, da se nekoliko spočijem umornega jahanja. Napravljen sem bil po evropejski. Sabljo sem bil odpasal in položil jo z dvema samokresoma vred poleg sebe na mizo. Zdelo se mi je, da me hoče vse zapustiti, samo neka stara ženica je v eno mer prihajala in odhajala v sobo in iz sobe, ter dajala si vedno kaj opravka blizo mene, — ptuja moja obleka je bila prebudila gotovo njeno pozornost. Ko vidi, da mirno in poterpežljivo sedim, se mi ta blaga dušica približa od strane, dotakne se mojega kolena, in ko se k nji obernem, se prekriža in me gleda, kakor da bi me hotla kaj vprašati. Nerazumeč bulgarski jezik ji nisem vedil kaj odgovoriti, toraj — se prekrižam tudi jez. Veselje ji zdaj obsije gerbovo lice; prime me za roko, jo poljubi, potem pa hití iz sobe. Kmali pa se zopet vrata odprejo in obstopi me cela družina, mali otroci, odrastle devojke in fantje, gospodar in gospodinja. Kakor hitro jim je namreč stara mati povedala, da ptujec, ki ima pri njih prenočiti, je kristijan, je cela hiša oživela radosti in veselja in v hipu je bilo vsega dosti na mizi. Pokrižavši se sem jim bil brat; — znamenje sv. križa je bilo od moje straní zagotovilo kristijanske ljubezni, spoštovanje njih lastnine in njih osebe, od njih straní pa bratoljubja in prijaznosti. V tem znamenji smo bili bratje, in stregla mi je blaga bulgarska družina tako, da nikoli ne bom pozabil tistega večera. Jos. Levičnik.

Novičar iz avstrijanskih krajev.

Iz Trebovlj na Štaj. 13. nov. J. H. — Najte Vam od svojega potovanja v preteklem tednu kaj povém. Na vernih duš dan sem prišel zvečer v dolno Pulskavo, vidil zelje iz polja spravljati in se čudil nad velikimi pa čerstvimi glavami. Vprašam: ali pri vas ni bilo nič gosenc? in rečejo mi: so prišle požeruhinje, pa kakor hitro smo jih zapazili, smo vsi vaščani naenkrat jih začeli obirati in kakor smo koli znali, jih končavali, in tako smo zelje oteli. Po 1 fl. 20 kr. so 100 naj lepših glav prodavali. — Drugi dan pridem memo Vinčesla v Htinje na Pohorji, in se čudim nad sladkim pa močnim vinom, in rečem: kako je vendar to vino sladko in močno, naše dolensko pa se mi prazno in vodeno zdí? Lahko da — mi mož odgovorí — tudi v teh krajih je vino slabo, ktero je prevred (zgodaj) spravljeno bilo, — al vino pozne tergatve je sladko in močno. Vidil sem drugi dan tam pa tam še grojzde brati, in 5. dan t. m. sem bil še v tergatvi; vidil, kako skerbno so grojzde odbirali, v štiri kadi po raznih sortih grojzdje devali, gnjile jagode skerbno trebili, grojzdje z rokami nad železno mrežo mučkali, da so jagode skozi padale, peceljni pa na mreži ostajali, in potem same jagode prešali; pa je tudi vino, da je veselje; prijetniša je ta kapljica ko med. V slavnoznanem Prandnerji poleg Bistrice so 4. dan t. m. v Vinarii blizo Konjic 7. t. m. tergatev doveršili. Je pa tudi velik razloček med vinsko ceno: slabo in negodno spravljeno se dobí veliko vedro po 3 fl., pozno brano, žlahno vino že od preše se po 15 fl. in čez plačuje. Le en teden pozneje spravljeno grojzdje dá od unega en teden poprej terganega veliko veliko boljše vino; razloček od 14 dní je silno velik. Le sreča je, da se še takih dosti najde, ki kislo in pusto vino čislajo, sladkega pa ne špogajo. „De gustibus non est disputandum“. Sem slišal še človeka, ki je terdil: da vino od negodnega grojzdja je bolj stanovitno in bolj zdravo kot zrelega grojzdja. Bog daj norcem pamet! — Letina je pri nas, hvala Bogu! tako dobra, da že zdavnej ne tako, sadja sicer manj, pa žita vsake sorte več; pšenica je proti lani je dosti ceneja, kruh pa nič večji; goveda, posebno krave, so pol ceneje kot lani, meso pa dražje, zdaj po 11 kr. funt. Kako je to? — Tudi pri nas smo 9. dan t. m. okoli polnoči precej močen potres čutili, pa brez škode. Danes je pri nas pervi sneg padel, vendar po dolini je še kopnó.

Iz Notrajnskega. D—n. — Kakor po Ložki dolini so potres tudi v Bistrici in Ternovem čutili, in sicer okoli poldvanajste ure ponoči 9. t. m. Vendar ni bil hud.

Iz Notrajnskega. Kr. — Tisto noč ko v Ljubljani je bil v Cerknici in po celi Bloški in Ložki okolici potres, ki je kakih 5 trenutkov terpel. Zjutraj proti deveti uri se je zopet potres ponovil, kakor se je v Cerknici čutilo. Dasiravno je slehernega čuječega zastran ponočnega potresa groza preletela, vendar ni tukaj nikakoršnega škodljivega sledú zapaziti; potres je pa, kakor se je meni zdelo od polnočne straní proti južno-izhodni derdral.

Novičar iz raznih krajev.

Dunajski uradni časnik „Wien. Zeit.“ je prinesel te dní novíco, po kteri se zamoremo nadjati, da se bojo odvernile dnarne zadrege, ki izvirajo iz obilnih naprav železnic, za ktere se veliko dnarja potrebuje, da ga potem drugod zmanjkuje. In ta novica je, da vlada, čeravno dobroto železnic po vsem cesarstvu dobro spozná, vendar za zdaj ne bo dovolila še drugih naprav razun tistih, ki so že dovoljene, ampak bo to dovoljenje odložila za poznejše čase. — 13. dan t. m. je sprejel cesar Napoleon rusovskega poslanca Kiselev-a, kteri je ob svojem poklonu cesarju rekel, „da bi se srečnega čislal, ako bi mogel kaj k zedinjenju Francozkega in Rusovskega pripomoči, ker ta edinost je ena najstanovitniših poroštev vesvoljnega mirú“. Cesar Napoleon je na to odgovoril: „Celi čas, kar smo mir sklenili, je bila vedna skerb moja, brez oslabenja starih zvez vse omečiti, kar bi utegnila natanjčna izpeljava nekterih pogodb gorjupega imeti; radosten sem zvedel, da moj poslanec nadušen od ravno teh občutkov, si je dobrovoljnost cesarja Aleksandra pridobil“. Kar je potihnila vojska, ni bil noben poslanec tako prijazno sprejet kot rusovski. — Poslanec francozke vlade grof Morny, kteri je šel v Moskvo h kronanju cara Aleksandra in ki bi bil imel še do konca tega mesca ondi ostati, je dobil od cesarja Napoleona povelje, naj se berž verne domú; vzrok tega ukaza je nek nevolja angležke vlade, ktera se spodtikuje nad tem, da se francozki poslanec tako dolgo mudí na Rusovskem, ko so vsi poslanci že zdavnej domá, in tedaj sumi, da ima Morney še kaj drugega opraviti tam, kar bi utegnilo angležko-francozki zavezi nasproti biti. — Angležki časniki toraj še zmiraj ostro pretresajo omahovanje francozke vlade, in tudi ministerstva predsednik lord Palmerston je pikal na to v poslednjih svojih govorih v Manšestru in Guildhalu, rekši: „le na tem je sedaj vse ležeče, da se pogodbe mirú zvesto in pošteno spolnijo. Ako se to zgodí, tedaj se smé Evropa na gotov in stanoviten mir zanašati. — Kar se v Parizu neka nezadovoljnost semtertje dosti očitno kaže, je cesar Napoleon sklenil v Parizu ostati, da se potolaži nemirni duh; zatega voljo ne bo šel v Fontainebleau in so preklicane ondi namenjene veselice. — Napolitanska vlada je v imenu svojega kralja vsem deželskim oblastim pismo poslala, v kterem jim veleva, naj skerbno pazijo, da se na Napolitanskem bivajočim Angležem in Francozom nič žalega ne zgodí, ker iz male take iskrice bi se utegnil vneti večji plamen. — Tudi maršal Narvaez se bo po poslednjih novícah težko obderžal na čelu ministerstva; neka mogočna stranka želí še večje rakove poti in si prizadeva opovreti deržavni zbor (kortes-e). — Iz Španjskega se piše, da bo vlada žandarmerijo za 5000 mož pomnožila, ker je čedalje več razbojnikov po cestah.— Bere se, da Angleži žugajo Perzijanom z vojsko. Ker je Perzija tako rekoč vsa v rokah Rusije, Angleži bi pa, ako bi mogli, Ruse radi v žljici vode potopili, ni neverjetna ta novica.

Odgovorni vrednik: **Dr. Janez Bleiweis.** — Natiskar in založnik: **Jožef Blaznik.**